

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 9.06.2004

SG-Greffe (2004) D/202306

Post och Telestyrelsen
Box 5398
SE-102 49 STOCKHOLM

ATT: Generaldirektör
Nils Gunnar Billinger

Fax: +46-8-678 57 03

**Angående: Ärende SE/2004/0052: Samtalsterminering i individuella allmänna mobilnät i Sverige
Yttrande enligt artikel 7.3 i direktivet 2002/21/EG¹.**

I. FÖRFARANDET

Den 10 maj 2004 registrerade kommissionen en anmälan från Post & Telestyrelsen ("PTS") avseende samtalsterminering i individuella allmänna mobilnät i Sverige med dnr SE/2004/0052.

Ett nationellt samrådsförfarande² pågår samtidigt med samrådet på gemenskapsnivå enligt artikel 7 i ramdirektivet. Tidsfristen för det förstnämnda förfarandet löper ut den 7 juni 2004. Innan det pågående samrådet genomförde PTS ett remissförfarande där berörda parter fick yttra sig över marknadsavgränsningar, identifiering av företag med betydande inflytande på marknaden och förslag till åtgärder.

En begäran om kompletterande information skickades till PTS den 14 maj och myndighetens svar togs emot den 19 maj.

Enligt artikel 7.3 i ramdirektivet får de nationella regleringsmyndigheterna och kommissionen yttra sig till den berörda nationella regleringsmyndigheten över de förslag till åtgärder som anmälts.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster ("ramdirektivet"), EGT, nr L 108, 24.04.2002 s. 33.

² Enligt artikel 6 i ramdirektivet.

II. BESKRIVNING AV DE FÖRESLAGNA ÅTGÄRDERNA

Anmälan omfattar grossistmarknaderna för samtalsterminering i individuella allmänna mobilnät. PTS har dragit slutsatsen att tillhandahållandet av samtalsterminering på grossistnivå i respektive operatörs mobilnät utgör separata relevanta produktmarknader. PTS anser därför att det för närvarande finns fem separata marknader:

- samtalsterminering på grossistnivå som tillhandahålls av TeliaSonera Sverige AB (“TeliaSonera”),
- samtalsterminering på grossistnivå som tillhandahålls av Tele2 Sverige AB (“Tele2”),
- samtalsterminering på grossistnivå som tillhandahålls av Vodafone Sverige AB (“Vodafone”),
- samtalsterminering på grossistnivå som tillhandahålls av Hi3G Access AB (“Hi3G/3”) samt
- samtalsterminering på grossistnivå som tillhandahålls av Telenor Mobile Sweden AB (“Djuice”).

Marknadsavgränsningen överensstämmer med kommissionens rekommendation om relevanta marknader³.

PTS analys är baserad på principen om teknikneutralitet och operatörens verkliga kontroll över tillträdet till samtalsterminering. I de fall där en mobilnätoperatör äger flera nät som bygger på olika tekniker, anser PTS därför att den relevanta marknaden skall omfatta alla dessa tekniker under förutsättning att mobilnätoperatören kontrollerar termineringen av samtalen till sina abonnenter. Den relevanta marknaden för varje individuellt nät omfattar därför teknikerna NMT 450, GSM 99, GSM 1800 och UMTS.

PTS är av den uppfattningen att Djuice, som är en virtuell mobilnätoperatör, skall behandlas på samma sätt som mobilnätoperatörer eftersom företaget kontrollerar termineringen av samtalen till sina abonnenter. Vidare anser PTS att SMS-terminering inte utgör en del av den relevanta marknaden för samtalsterminering i mobilnät. PTS konstaterar emellertid att de konkurrensproblem som uppstår vid SMS-terminering uppvisar många likheter med de problem som uppstår vid terminering av taltelefoni. PTS avser därför att noggrant följa marknadsutvecklingen vad gäller SMS, MMS och andra meddelande- och datatjänster. PTS bedömning inom ramen för denna anmälan synes överensstämma med kommissionens inställning avseende reglering av SMS-tjänster.

Vad gäller den geografiska marknadsavgränsningen har PTS dragit slutsatsen att marknaden omfattar varje område som täcks av ett individuellt mobilnät till vilket en operatör kontrollerar tillträdet till samtalsterminering⁴.

³ Marknad nr 16 i kommissionens rekommendation (2003/311/EG) av den 11 februari 2003 om relevanta produkt- och tjänstemarknader inom området elektronisk kommunikation vilka kan komma ifråga för förhandsreglering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (2002/21/EG) av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, EUT L 114, 8.5.2003, s. 45.

Som skäl till sina preliminära slutsatser avseende betydande inflytande på marknaderna för samtalsterminering i individuella allmänna mobilnät åberopar PTS huvudsakligen marknadsandelar, inträdeshinder, kontroll av infrastruktur och avsaknad av motverkande köpmakt.

På grundval av dessa omständigheter drar PTS slutsatsen att TeliaSonera, Tele2, Vodafone, Hi3G/3 och Djuice utövar betydande inflytande på marknaden för tillhandahållande av samtalstermineringstjänster på grossistnivå inom sina respektive mobilnät. Enligt det tidigare gällande regelverket hade TeliaSonera ålagts skyldigheten att tillämpa en kostnadsorienterad prissättning för terminering.

PTS avser fastställa följande skyldigheter för all fem operatörerna⁵:

- skyldighet att tillgodose varje rimlig begäran att bedriva samtrafik, häri inbegripet att ge tillträde för samtalsterminering,
- insynsskyldigheter samt
- skyldighet att tillämpa icke-diskriminerande villkor vid samtrafik.

PTS avser vidare fastställa följande skyldigheter för TeliaSonera, Tele2 och Vodafone:

- skyldighet att särredovisa och
- skyldighet att tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt LRIC-metoden (Long Run Incremental Cost).

PTS avser slutligen fastställa följande skyldigheter för Hi3G/3 och Djuice:

- skyldighet att på PTS begäran tillhandahålla redovisning i vilken intäkter och kostnader för samtrafik särredovisas, inklusive interna priser och
- skyldighet att tillämpa rättvis och skälig prissättning.

Hi3G/3 åläggs emellertid att under en fyraårig övergångsperiod i samstämmighet med LRIC-modellen gradvis anpassa sin prissättning så att företagets skäliga och rättvisa termineringspriser senast i juli 2007 ligger i nivå med de priser som tas ut av de operatörer som ålagts att tillämpa LRIC-modellen.⁶ Djuices prissättning behöver inte vara baserad på LRIC-modellen men PTS bedömer att en rättvis och skälig prissättning i allmänhet skall ligga i nivå med de priser som tillämpas av de operatörer som ålagts kostnadsorienterad prissättning.

PTS föreslår att förhandsreglering skall införas oavsett vilken teknik/infrastruktur som används för samtalsterminering (dvs. såväl 2G som 3G).

PTS motiverar införandet av mindre omfattande skyldigheter för Djuice och Hi3G/3 med att båda företagen är relativt nya aktörer på marknaden med terminering av ett begränsat antal

⁴ Dessa områden omfattar inte bara operatörernas egna mobilnät utan även nät som tillhör andra mobiloperatörer vilka används för nationell roaming. De omfattar vidare s.k. tredjepartsoperatörer (t.ex. virtuella mobilnätoperatörer) i den utsträckning operatörerna själva kontrollerar tillträdet till terminering av samtal till sina abonnenter.

⁵ Det finns ytterligare två individuella mobilnät i Sverige, Orange Sverige och SweFour AB. Orange bedriver emellertid ingen mobiltelefonverksamhet i Sverige och SweFours verksamhet befinner sig i ett inledningsskede. Enligt den information PTS förfogade över i november 2003 hade SweFour inga kunder.

⁶ Under övergångsperioden kommer skall Hi3G/3s priser beräknas som ett viktat genomsnitt av det pris som företaget begär i avtal idag och det pris som skulle gälla om LRIC-modellen användes.

samtal till sina kunder jämfört med andra mobilnätoperatörer och att företagets inflytande på marknaderna för taltelefoni i sin helhet är mycket begränsat. Den skada som företagen eventuellt skulle kunna åsamka slutanvändarna är inte sådan att den i nuläget skulle snedvrída konkurrensen på samtalsmarknaderna i sin helhet. Med beaktande av de resurser som krävs för att en liten operatör skall kunna beräkna sina kostnader enligt LRIC-modellen, drar PTS slutsatsen att det inte skulle vara nödvändigt eller proportionellt att införa denna skyldighet för Djuice och Hi3G/3.

III. COMMENTS

Kommissionen har granskat anmälan och den kompletterande information som PTS tillhandahållit och anför därvid följande⁷:

- (1) **Asymmetriskt införande av skyldigheter:** Kommissionen vill påminna om att skyldigheter som införs i enlighet med tillträdesdirektivet⁸ skall vara ändamålsenliga, proportionella och välgrundade. Kommissionen föreslår att PTS noggrant bevakar kostnadsutvecklingen för de operatörer som åläggs att tillämpa rättvis och skälig prissättning och att myndigheten bedömer huruvida de nuvarande antagandena om rättvis och skälig prissättning äger fortsatt giltighet under hela perioden för marknadsöversynen.
- (2) **Samtidigt samråd:** PTS har valt att genomföra det nationella samråd som föreskrivs i artikel 6 i ramdirektivet samtidigt med samrådet med nationella regleringsmyndigheter och kommissionen enligt artikel 7.3 i ramdirektivet. Kommissionen vill understryka att om några materiella förändringar av den föreslagna åtgärden genomförs till följd av yttranden från berörda parter inom ramen för det nationella samrådet, så innebär detta att den föreslagna åtgärden åter måste anmälas i enlighet med artikel 7.3 i ramdirektivet.

Enligt artikel 7.5 i ramdirektivet skall PTS i största möjliga utsträckning beakta yttrandena från övriga nationella regleringsmyndigheter och kommissionen. PTS får anta det förslag till åtgärd som följer av detta och om så sker, skall PTS meddela det till kommissionen.

Detta yttrande avser kommissionens inställning till denna anmälan och är oberoende av eventuella ståndpunkter som tas avseende andra anmälda föreslagna åtgärder.

I enlighet med punkt 12 i kommissionens rekommendation 2003/561/EG⁹ kommer kommissionen att offentliggöra detta yttrande på sin webbplats. Kommissionen anser inte att yttrandet innehåller några uppgifter som behöver beläggas med sekretess. Ni bereds tillfälle att inom tre arbetsdagar efter mottagandet av denna skrivelse meddela kommissionen¹⁰ huruvida Ni anser att – med beaktande av gemenskapens regler eller

⁷ Enligt artikel 7.3 i ramdirektivet.

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG av den 7 mars 2002 om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter ("tillträdesdirektivet"), EGT L 108, 24.4.2002, s.7

⁹ Kommissionens rekommendation 2003/561/EG av den 23 juli 2003 om anmälningar, tidsfrister och samråd i enlighet med artikel 7 i direktiv 2002/21/EG, EUT nr L 190, 30.7.2003, s. 13.

¹⁰ Er begäran bör skickas antingen per e-post till: INFSO-COMP-ARTICLE7@cec.eu.int, eller per fax till

nationella regler om affärshemligheter – detta yttrande innehåller några affärshemligheter som Ni anser inte skall offentliggöras. Ni bör ange skälen till Er begäran om sekretess.

Med vänlig hälsning

På kommissionens vägnar
Mario Monti
Ledamot av kommissionen